

"BABEŞ-BOLYAI" UNIVERSITY FACULTY OF LETTERS
INSTITUTE FOR DOCTORAL STUDIES
HUNGAROLOGY STUDIES

**The History of the Colonies in the Luduş Area (1903–1989):
Structure and Elements of Cultural and Communicative
Memory**

PHD DISSERTATION

- Summary-

**Scientific Coordinator,
Professor KESZEG VILMOS, Phd**

**Phd Candidate,
Tóth Mária Orsolya**

Cluj Napoca, 2024

Contents

1. Introduction	19
2. Scientific Context, Sources, Methods	22
2.1 Structure of the Thesis	22
2.2 Terminology	23
2.2.1 The Establishment of New Colonies, Colony	23
2.2.2 Memory, Remembrance, History	24
2.2.3 Narrative, Narration	27
2.3 Historical Aspects of Science	27
2.3.1 The Region (around Luduş) and the Research Topic in the Literature	27
2.3.1.1 The Region in the Literature	27
2.3.1.2 The Research Topic in the Literature	31
2.3.1.3 A Possible Framework for the Research Topic	38
2.3.2 Ethnography of Settlements	41
2.3.3 Social Ethnography	43
2.3.4 Knowledge of the Past: History, Memory, Narrative	43
2.4 Sources and Methods	46
2.5 Summary	55
3. The Official History of the Colony	56
3.1 Sources	56
3.1.1 Press Releases	56
3.1.2 Documents from the Archives of the Hungarian Ministry of Agriculture..	56
3.1.3 Annual Ministerial Reports	58
3.1.3.1 The Structure of the Annual Reports	58
3.1.4 Personal Archives of the Colonist Families	61
3.2 The Law Regulating the Establishment of New Colonies	63
3.3 The Village of Luduş in the 19th Century	68
3.3.1 Institutions, Associations, Societies, and the Railway	70

3.3.1.1 Public Institutions and Administration	70
3.3.1.2 Construction of the Railway Network	71
3.3.1.3 The Fire Brigade of Luduş	72
3.3.1.4 The Association for the Development of Home Industry	73
3.3.1.5 Churches: Greek Catholic, Roman Catholic, Reformed Churches, and the Synagogue	76
3.3.1.6 Education – Schools	83
3.3.2 The Intellectual Class of Luduş: Doctors, Officials, Landowners	85
3.3.2.1 Doctors and Veterinarians in Luduş	85
3.3.2.2 Officials	86
3.3.2.3 Landowners	87
3.3.3 Demography of Luduş in the 19th Century	88
3.4 The Year of the Land Sale (1901)	89
3.5 Preparation of the Colonies (1901–1905)	97
3.5.1 Administration by the Luduş and Bogata Estate Management (1901–1905)	97
3.5.1.1 Sale and Construction on the State's Property	97
3.5.1.2 Construction and Furnishing Schools on the Colonies	103
3.5.1.3 Other Administration on State Properties	106
3.5.2 The Establishment of Families (1903–1905)	107
3.5.2.1 Movement of Colonists in 1903	113
3.5.2.2 Movement of Colonists in 1904	114
3.5.2.3 Movement of Colonists in 1905	123
3.6 Summary	124
4. The History of Applicant Colonist Families in the Documents	128
4.1 The Consolidation Years of Colonies near Luduş	136
4.1.1 The Situation of the Colonies as Reflected in Annual Reports	137
4.1.2 Resources of the Colonies	137
4.1.3 Nature of State Support	137

4.1.4 The Income of the Colonies	140
4.1.5 The Attitude of Colonist Farmers	142
4.2 The Evolution of the Lives of Colonist Families	146
4.3 Success Stories	148
4.3.1 Wealthy Colonist Farmers, Model Farms	149
4.3.2 The Education of Second-Generation Colonists	152
4.4 Official Histories of Failures	156
4.4.1 Movements within the Colonies: Colony Swap, Transfer, Displacement, Renunciation	156
4.4.2 Colony Swaps	156
4.4.3 Transfers	157
4.4.4 Displacements	158
4.4.5 Renunciations	159
4.5 Summary	161
5. The History of the Colonies	162
5.1 Processing Demographic Data of the Colonists from Luduş	162
5.2 Sources	163
5.3 The Analysis of Church Registers	165
5.3.1 The Researchability of Registers	167
5.3.2 Family Formation – Choice of Partner and Marriage – Analysis of Marriage Registers	168
5.3.2.1 Origin of Spouses – Local Endogamy and Exogamy	170
5.3.2.2 Denominational Affiliation	177
5.3.2.3 Seasonality of Marriages – Monthly and Weekly Distribution ..	179
5.3.3 Name Selection – Analysis of Baptismal Registers	183
5.3.3.1 Numerical Data of Baptisms Between 1904–1989	185
5.3.3.2 Denominational Distribution	187
5.3.3.3 Monthly Distribution of Births	192
5.3.3.4 Kinship – Godparenthood in the Colonist Families	195

5.3.3.5 Naming Trends in the Colonist Families	196
5.3.4 Deaths – Analysis of Death Registers	202
5.3.4.1 Extreme Situations	207
5.3.4.2 Monthly Fluctuations of Deaths	209
5.3.4.3 Causes of Death	210
5.4 Summary	212
6. Life of the Colonist Families in Memory from the Establishment of the Colonies to the 1989 Regime Change	218
6.1 Periodization of Events in Narratives	218
6.2 Years Before the Establishment – Narratives of the First Period	219
6.3 From the Establishment to World War I – Narratives of the Second Period	222
6.4 World War I – Narratives of the Third Period	225
6.5 The Interwar Period – Narratives of the Fourth Period	231
6.5.1 The Land Reform of 1921 and Its Consequences	231
6.5.2 School Life and Leisure Opportunities in the Colonies	234
6.5.3 Holidays and Everyday Life in the Colonies	238
6.6 Memories of World War II – Narratives of the Fifth Period	240
6.7 From the Second Vienna Diktat to Collectivization – Narratives of the Sixth Period	248
6.7.1 Atrocities in the Colonies	248
6.7.1.1 The Act Against Teacher Dénes Kajtsa	249
6.7.1.2 The Murder of the Romanian Teacher	251
6.7.2 Border Crossings. The Second Vienna Diktat and Its Consequences	256
6.7.2.1 Those Who Fled and Returned	258
6.7.2.2 Those Who Fled and Did Not Return	262
6.8 Years of Collectivization in the Four Colonies – Narratives of the Seventh Period	266
6.8.1 From the Beginning (1952/1962) to the Regime Change	267
6.8.2 Years of the Agricultural Cooperative in Andrásytelep/Roșiori	267
6.8.3 Years of the Agricultural Cooperative in Belsőtelep/Colonia Internă	273

6.8.4 Years of the Agricultural Cooperative in Eczkentelep/Avrămești.....	274
6.8.5 Years of the Agricultural Cooperative Collective in Mezőalbistelep/Fundătură	277
6.8.6 Memories of Those Who Worked in the Agricultural Cooperative	281
6.8.6.1 Those Who Joined the Agricultural Cooperative	282
6.8.6.2 Contributions of the Families	284
6.8.7 Division of Labor Within the Agricultural Cooperative	285
6.8.7.1 The Brigade Leader/The President	285
6.8.7.2 The Woman President	287
6.8.7.3 The Group Leader	287
6.8.7.4 The Farmer-Collectivist	288
6.8.7.5 The Zootechnician-Animal Caretaker	289
6.8.7.6 The Orchard Worker	290
6.8.7.7 The Tractorist	291
6.8.7.8 The Office Worker – The Accountant	291
6.8.8 Those Who Did Not Join the Agricultural Cooperative	292
6.8.9 The Immediate Consequences of the 1989 Change	296
6.9 Summary	298
7. List of Informants	302
8. Final Conclusions	304
Index of Place Names	309
Acknowledgements	309
References	312
DATA ARCHIVE	327
S-Section – Press Releases	328
T-Section – Tables	354
H-Section – Official Documents	462
E-Section – Memories and Stories	576
PHOTO ARCHIVE	786

Key words: establishment of colonies, colony, the life and stories of the colonist families, cultural memory, communicative memory, collective memory

The history of the Luduş colonies, Andrássytelep/Roşiori, Eczkentelep/Avrămeşti, Mezőalbistelep/Fundătură, and Belsőtelep/Colonia Internă, is 120 years old. However, the narratives known so far suggest an inexhaustible source of information, as new stories and documents continuously emerge, potentially offering different perspectives on our knowledge about the colonies or even our own families.

My research aims to uncover the family and settlement histories of the four colonies belonging to Luduş, mapping out their history. The colonies under investigation were established as a result of the processes that took place at the end of the 19th century and the beginning of the 20th century, regulated by the 1894 Establishment of New Colonies Act V.¹

Systematic research began in 2011, with some interruptions, although my interest and observations on the subject date back much earlier. The sources used during the research period mainly consist of interviews with people I know, informal conversations with acquaintances, the use of documents from institutions (maps, photographs, census data, objects), and the review of publications on the topic.

The century-long history of the colonies can still be explored through the narratives about the settlement that live in the memory of the population. My goal is to examine the memories and narratives of the colonists of Luduş, focusing on how these narratives change, evolve, and possibly erode over generations. I also consider the differences observed within a generation, which manifest in the knowledge and memories of different age groups.

In investigating the stories about the colonies, I considered several aspects. One of these is the generational division, which plays an important role in the transmission and acquisition of knowledge. Additionally, I tracked the different narratives that emerged, existed, and spread at the level of the colonies. What do the residents know about the colony, what do they remember, and what do different generations not remember? I also considered how they remember the events, the

¹ In the present research the term *colonize*, *colonization* is used in the sense of populating (sparsely populated or depopulated) regions of one's own country with people brought from other regions. *The act or process of filling a place or taking control of an area of activity*. Source: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/colonization> Seen: June 2024.

sources of their knowledge, from whom they know what they know, and where and under what circumstances they heard about these. Sometimes the question arises whether the knowledge thus acquired is passed on to others at all.

I kept in mind the dimension of national history that emerges during storytelling and how individual life experiences fit within it. A question that arose was how far back the history of the colonies goes, what events and motifs it includes, and what actually constitutes the history of the colonies: is it the history of the colony itself, the history of farming, land ownership, institutions, or family history?

In addition to collecting and analyzing stories, I also focused on examining written documents preserved within families. Reviewing the family documents and photographs of the interviewed individuals was a milestone of the research. A key question was whether the aspects that arise during the analysis of memories could also be applied to organizing written sources and photographs. Can the same questions be asked? Can the history of the colony/colonies and the families be reconstructed from written documents and photographs? Can the dimension of national history be unfolded, or do the stories remain at the level of documenting the particular family? Who recorded and preserved what and how within the family concerning the history of the settlement?

From the collected sources, the types of documents that constitute the 120-year history also became clear. This part of the investigation does not include documents officially preserved in archives, as these were under the jurisdiction of the bodies dealing with the colonies and could have been preserved based on preservation criteria, so the family did not coordinate these. The written sources and photographs preserved in families reflect the mentality of the particular family, depending on how the family history evolved. From the nature and time of the documents, it can also be discerned which generation started systematic collection and preservation.

Family documents are invaluable, as in many families, their selection has already occurred or is in progress. With the selection process, forgetting begins: the devaluation of the document renders it meaningless, old and smelly; there is no longer anyone to verify the identities of those in the photograph.

Through these questions and the details that arise from them, I see the history of the established colonies in Luduş.

The Structure of the Thesis

The thesis begins by clarifying the theoretical framework and the terminology used. This is followed by placing the region, and specifically Luduş, within the context of scientific literature. I detail the literary representation of the settlement and the scholarly aspects of the research topic. I discuss the state establishing projects in Transylvania that have been studied so far and integrate previous research on the legal aspects of resettlement. Special attention is given to studies on the settlement of the Székelys from Bukovina, particularly those mentioning the Bukovinian Székely families settled in Luduş.

I present the main aspects of the research, focusing on the opportunities offered by settlement ethnography and social ethnography. Using both ethnographic and sociological methods, I map out the community's moral values, survival strategies, and the ethnography of speech. Additionally, I explain the methods used for collecting, processing, and interpreting the sources.

The dissertation is divided into four main chapters based on the nature of the material to be processed:

The History of the Establishment of New Colonies: This chapter covers the development of Luduş in the 19th century, the reasons for establishing new colonies, the preparation and the actual process of it during the period 1903–1905. I aim to understand the justification and necessity of the action.

The History of the First Colonist Generation: The next two chapters analyze the lives of the first colonist generation and the events following the establishment. Using available sources, I examine the families who applied for and occupied a plot. This section includes the processing of ownership changes, displacements, and transfers. I explore the official knowledge about the first settler generation based on archival records, family documents, and press materials, highlighting the least known facts and placing them in context.

The History of the Colonies: This chapter details the demographic data of the colonies. The research extends to the time of the death of the head of the family, as the further development of the family's life will be tracked in the fourth chapter.

The Lives of the Colonist Families in Memory: The fourth chapter focuses on the processing and analysis of the descendants' memories. I categorize the memories by theme, with an upper

limit set at 1989, as the years following the regime change would have taken the research in a different direction.

The final part of the dissertation is the Appendix, organized into groups for clarity, reflecting the order of documents, tables, graphs, and photographs used in the analysis.

Sources and Methods

During the research, I identified five major source categories:

Archival Documents: Both secular and ecclesiastical archives.

Interviews: Conducted with locals and descendants.

Family Documents: Including photographs, notes, invoices, letters, etc.

Press Releases: Contemporary news articles and announcements.

Monographs: Pertaining to Luduş and the original settlements from which people migrated.

To create a comprehensive picture, I used sources containing both hard and soft data. The hard data primarily involved demographic statistics of Luduş from the 19th and 20th centuries, detailing ethnic relations, the factors leading to the establishing process, and population distribution from the resettlement period until 1989.

1. The initial step involved identifying the current colonist families in Luduş.

Next, I accessed the National Archives of Hungary in Budapest, focusing on the Ministry of Agriculture's documents related to the establishment of new colonies. This helped compile a list of applicants and actual colonists.

Church registers provided final validation of these lists, revealing instances where applicants represented groups or where families withdrew post-settlement.

Reports from the Ministry, Cluj Resettlement Inspectorate, and local administrators were crucial for the period between the beginning of the establishment and World War I.

Documents from the land reform laws were examined at the Maros County Archives.

2. Follow-up research was conducted in the archives of the Roman Catholic and Reformed churches in Luduş. Additional data were retrieved from the civil registry office of Luduş and the Archdiocese of Alba Iulia, specifically for Sânger's Roman Catholic Church records (1901-1906). These records, which include marriage, baptism, and death certificates, were used to create family profiles for tracking descendants.

With the help of the Transylvanian Genealogical Society and the FamilySearch Database, I examined church records from the original settlements of the families who moved to Luduş. Understanding the pre-establishing period offered multiple interpretative possibilities.

The processed ecclesiastical records provided demographic indicators for the settlements. I applied the family reconstitution method, recommended by the literature, to study the historical changes within the community. This method allowed for a detailed understanding of the families' status in the colonies (Varga Gy. 1994: 51).

The next section of the thesis delves into the history of the colonies, followed by a detailed analysis of the first generation of colonists, the development of the colonies, and finally, the life of the colonist families as remembered by their descendants.

3. Since 2011, I have been systematically collecting data, with periodic interruptions. Initially, my research focused on the establishment histories, sacred spaces, and 20th-21st century interior designs of Andrassytelep/Roșiori, a district administratively part of Luduş. I conducted interviews with the community's oldest members, identified as knowledgeable and possessing good memory by the locals. I collected old photographs, documents, and other family heirlooms, photographing artifacts. I also cataloged the items and their original owners in the village museum established at the Petőfi Sándor Primary School in Andrassytelep/Roșiori.

In 2012, I had interviews with six individuals, and between 2019 and 2023, I interviewed 56 more individuals, collecting 110 hours of material. Additionally, I had conversations with at least a hundred other people who had connections to the families I was researching or who provided guidance for my work. My initial goal was to reach out to descendants from the 47 source settlements to paint a nuanced picture of this diverse community. Twelve of these source settlements no longer have representatives in Luduş, as these families relocated before or during World War II.

The interviews were recorded in both structured settings and informal conversations. Several factors influenced the selection of interviewees, prioritizing those from the source settlements. The interviews were semi-structured, with basic questions covering family mapping, knowledge related to the establishing action, wartime periods, the consequences of land reform laws, collectivization impacts, relocations, family traumas, and neighbors.

According to current knowledge, colonists came from 47 different settlements. In one case (Sztancsófalva), I could not locate the applicant. Hadikfalva and Pusztakamarás were missing from Lovas Sándor's list, although several families came from these two settlements.

4. The people I interviewed were considered partners in conversation, as their knowledge encompassed lived experiences and life stories. My relationship with most interviewees extended beyond research to personal connections. I categorized the interviewees into six groups or generations:

First Generation: the original colonists who moved to an unfamiliar region for a better life.

Second Generation: children of the first colonists, born between 1900 and 1920.

Third Generation: born in the 1930s and 1940s, their memories provide most of what is known about the establishment process.

Fourth Generation: my parents' generation, born in the 1950s and 60s, and children of the third generation.

Fifth Generation: born in the 1970s and 80s.

Sixth Generation: representatives born in the mid-1990s to early 2000s.

In addition to the source settlements, I considered age, knowledge, storytelling ability, memory, gender, and denominational affiliation. The participants were evenly divided between males and females and represented the four districts.

5. The narrative analysis processed the memories of 62 people (26 men and 36 women), referring to the memories of generational peers and individuals outside the given generation. Two interviewees requested anonymity and were identified only by their district and gender. Identifying interviewees was sometimes challenging due to common surnames and given names, necessitating additional investigative work, often solved by referencing spouses' names.

6. During my research at the Târgu Mureş branch of the Transylvanian Reformed Church District Archives, I discovered the estate of Dezső Bustya, a former pastor in Eczkentelep/Avrămeşti and Mezőalbistelep/Fundătura. His diaries and manuscripts provided insights into the challenges and difficulties of those years, detailing the colonists and their origins.

Although I did not find autobiographies or diaries among the colonists, some farmers kept economic records and expense logs. These writings, though not widespread, offered additional context.

7. The fourth major source block consisted of contemporary Hungarian and Romanian press articles, announcements, and colonists' writings, as well as advertisements related to the activities of former landowners. I employed content analysis (Krippendorf, K. 1995) to examine these sources. The 19th-century press material documented the development of Luduş, providing insight into the justification for the establishing process. The 20th-century materials covered the preparation for this action, auctions, activities of incoming colonists, and their later activities. These press materials supplemented official and family documents, shedding light on the colonists' lives from a different perspective.

8. Writings and monographs about the source settlements offered new interpretive horizons, especially those where multiple families originated. The mass migrations and relocations of the early 20th century influenced the dynamics of these settlements and their surroundings. I sought information about resettlement, the lives of relocated families, and the 19th-20th century lifestyles and migration factors in local historical writings.

Final Conclusion

The Official History of the Establishing Process. The economic, social, ethnic, and denominational composition of Luduş in the 19th century, along with the developments carried out in the latter half of the century, served as a worthy foundation for the Hungarian state's establishing policy. Preventing the dispersion of the village, located on the edge of the Transylvanian Plain, was an essential criterion for the settlements carried out in the region.

The preparation and implementation of the process, a topic of public discourse at the time, clarified numerous misconceptions widespread in both the professional literature and public consciousness that began to be disseminated during that era. Thus, studying and uncovering the extensive available sources can restore the detailed knowledge related to the colonies in Luduş.

The colonies in Luduş not only altered the ethnic makeup of the region but also its economic market. The small farmers settled there produced the necessary trade goods on their cultivated land, which were expected to be in demand even after the railway network was established. Since the state hoped to strengthen the population of the village, the local leadership took advantage of every opportunity, benefiting from the Ministry of Agriculture's careful attention to this group. Therefore, the necessity of investments for the community's benefit was formulated

with the colonists in mind. Thus, the colonist families served not only as economic capital but also as social capital in the Bourdieu sense for the village's development.

The History of Colonist Families Through Documents. Regarding the first-generation colonist families, we witness a multifaceted support program from the Hungarian state. The colonies in Luduş differs from other colonies of the era in that, in the initial years, the number of those who resigned or left was very low, not even reaching 10%. The success of the action is measurable by this statistic, as most families remained in their settlements, despite geographical challenges, and took advantage of state benefits and concessions.

From an agricultural perspective, in the early years, the age of the family head and their prior experience and knowledge were significant factors. Few younger colonist farmers, particularly during the consolidation years, managed to not only maintain their settlements but also focus on development and investments. Furthermore, it is worth noting that mainly individuals in their 30s and 40s settled in Luduş, representing approximately 57% and 31.20%. Therefore, it is evident that the good farmers of the colonies primarily came from these age groups.

The History of the Colonies. The official history of Luduş' four colonies includes the analysis and evaluation of demographic indicators. The research subject is a barely 120 years old settlement, with two outer colonies (Andrássytelep/Roşiori and Eczkentelep/Avrămeşti) now registered as quarters of Luduş, along with Gheja. Mezőalbistelep/Fundătura is currently only a boundary area, with no families living there. Belsőtelep/Colonia Internă was officially annexed to Luduş in the first years. The demographic data reveal a viable, developing community that, despite obstacles, strove to become an integral part of the host community.

The Life of the Colonist Families in Memory from the Establishment of the Colonies to the 1989 Regime Change. Interviews and personal conversations with the descendants of former colonists, whom I call the third generation, formed the basis of my research. Consequently, in most cases, the knowledge of these individuals also provided the foundation for our understanding of the establishment of these colonies and its process as well. Even within this generation, we witnessed individuals with differing memories, recounting the same event slightly differently. The third generation's knowledge mainly stems from lived experiences, but the seeds of their parents' stories are also present in their narratives.

The fourth generation functions as an intermediary generation in many respects, with their memories fading further as time progresses. With them, we first observe the weakening memory

across successive generations, initiating the forgetting process, as they did not have as much at stake in remembering as their parents or grandparents did. The fourth generation was born well after the critical period of land confiscation.

The fifth generation, in the best case, has heard about and knows why their family is called colonists. In most cases, they identify their colonist status with the name of the colony they belong to and are increasingly less interested in their colonist past.

Conversations with the interviewees lead to the conclusion that the history of the four colonies of Luduș is built separately, each having its own variations, of which representatives of the other three colonies may not be aware. However, these narratives are held together by the dimensions of the era, national history, and the colonist' identity and consciousness of the families.

References

ANDORKA Rudolf

1988 *A családrekonstitúciós vizsgálat módszerei*. KSH Népességtudományi Kutató Intézet Történeti Demográfiai Füzetek 4. Budapest.

ANDREICA, Iosif et alii

2008 *Monografia orașului Luduș*, Nico Könyvkiadó, Marosvásárhely.

ANTAL Tamás

2012 Az állami telepítések jogi szabályozása Magyarországon a dualizmus korában, különös tekintettel a Délvidékre. *Acta Universitatis Szegediensis: forum: acta juridica et politica* (2) 1. 5–32.

APPADURAI, Arjun

2001 A lokalitás teremtése. *Regio* 12. 3. 3–31.

ASSMANN, Aleida

2016 *Rossz közérzet az emlékezetkultúrában*. Beavatkozás. Múlt és Jövő Kiadó, [Eredeti kiadás: *Das neue Unbehagen an der Erinnerungskultur. Eine Intervention*. Verlag C. H. Beck, München, 2013. Ford. Huszár Ágnes.]

ASSMANN, Jan

2004 *A kulturális emlékezet. Írás, emlékezés és politikai identitás a korai magaskultúrákban*. Atlantisz Könyvkiadó, Budapest. [Eredeti kiadás: *Das kulturelle Gedächtnis. Schrift*,

Erinnerung und politische Identität in frühen Hochkulturen. Verlag C. H. Beck, München, 1992. Ford. Hidas Zoltán.]

ATKINSON, Paul

1999 A narratíva és a társadalmi cselekvés reprezentációja. In: Thomka Beáta (szerk.): *A kultúra narratívái. Narratívák 3.* Kijárat, Budapest, 121–150.

BALATON Petra

2006 *A székely akció története, 1902–1914. Állami szerepvállalás Székelyföld felzárkóztatására.* (Doktori disszertáció) Debreceni Egyetem, BTK. Source: <https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/79583/ertekezes.pdf?sequence=7&isAllowed=y> (Seen: 26th april 2021)

BALASSA Iván

1989 *A határon túli magyarok néprajza.* Gondolat, Budapest.

BALASSA M. Iván

1997 A magyar népi építészet táji tagolódása a 18-20. században. In: Paládi-Kovács Attila (szerkesztőbizottság vezetője): *Magyar néprajz. Anyagi kultúra 3.* Akadémiai Kiadó, Budapest. 266–288.

BANEA, Ioan-Adrian, BERAR, Antoniu-Ioan et alii

2019 *Monografia orașului Luduș I-II.*, Mega Könyvkiadó, Kolozsvár.

BÁNHÁZI Emőke

2004 Margitta lakossága a történeti demográfiai adatok tükrében. In: Pozsony Ferenc – Szabó Á. Töhötöm (szerk.): *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 12. Anyakönyves vizsgálatok erdélyi településeken.* Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 71–129.

BÁNLAKY József

1928–1942 *A magyar nemzet hadtörténete.* I –XXII. Kötet. Grill Károly Könyvkiadó Vállalat, Budapest.

BARABÁSI Albert László

2016 *Behálózva. A hálózatok új tudománya.* Libri Kiadó, Budapest.

BÁRTH János

1997 Település. In: Paládi-Kovács Attila (szerkesztőbizottság vezetője): *Magyar néprajz. Anyagi kultúra 3.* Akadémiai Kiadó, Budapest. 7–88.

BARTLETT, F. C.

1985 *Az emlékezés. Kísérleti és szociálpszichológiai tanulmány*. Gondolat, Budapest. [Eredeti kiadás: *Remembering: A Study in Experimental and Social Psychology*. Cambridge University Press, 1932. Fordította: Pléh Csaba.]

BENDA Gyula

2000 A halálozás és halandóság Keszthelyen 1747–1849. *Történeti demográfiai évkönyv 2000*, Budapest, 122–166.

BERAR, Antoniu Ioan

2021 *Mișcarea legionară din zona Luduș (1929–1990): istorie și memorie*, Editura University Press, Târgu Mureș.

BERAR, Marcela

2021 *De la democrația interbelică la totalitarism: orașul Luduș între anii 1940–1960*, Editura University Press, Târgu Mureș.

BERECZ Ágoston

2022 Új állami telepítések a Bánságban és Erdélyben (1894–1914). *Múltunk – Politikatörténeti Folyóirat*, 67 (3), 4–40.

BERNARD, H. Russell

2005 Interviewing: Unstructured and Semistructured. In: uő: *Reasearch Methods in Anthropology. Qualitative and Quantitative Approaches*. Fourth Edition, Altamira Press, Rowman &Littlefield Publishers, INC, Lanham–New York–Toronto–Oxford, 210–251.

BÍRÓ A. Zoltán et alii

1991 *Mentális környezet*. Janus VIII. 1.

BLOCH, Marc

1996 *A történész mestersége*. Osiris, Budapest.

BODOR Antal

1907 *Vadászerdő telepes község monográfiája*. Budapest.

1908 *Temesvár és Délmagyarország múltja jelen közállapotai és turistikai leírása az Alduna utikalauzával*, Moravetz Testvérek Kiadása, Temesvár.

BOTOS Csaba

- 2005 *Somosd. Adatok Somosd történetéhez*. Kiadja a Somosdi Református Egyházközség.
- BOURDIEU, Pierre
- 2007 Az újságírás hatalma. In: ANGELUSZ Róbert – TARDOS Róbert – TERESTYÉNI Tamás (szerk.): *Média, nyilvánosság, közvélemény. Szöveggyűjtemény*. Gondolat Kiadó, Budapest, 113–121.
- BURKE Peter
- 2001 A történelem mint társadalmi emlékezet. *Regio* 12. 1. 3–21.
- BUSTYA Dezső
- 2009 *Gazdámnak célja volt velem. Önéletrajzi mozaik*. Mentor Könyvkiadó, Marosvásárhely.
- BUZINKAY Géza
- 1993 *Kis magyar sajtótörténet*. Haza és Haladás Alapítvány, Budapest.
- CSÉFALVY Zoltán
- 2000 *Térképek a fejünkben*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- CSIBI Krisztina
- 2019 „Szokjátok meg az új környezetet.” A bukovinai székelyek Bácskába való letelepítésének első féléve a levéltári forrásokban. In: Bali János, Bárth Dániel, Deáky Zita, Vámos Gabriella (szerk.): *Kövek, fák, források. Tanulmányok Mohay Tamás hatvanadik születésnapjára*. Budapest, ELTE Néprajzi Intézet, 547–558.
- 2020 A bukovinai székelyek egészségügyi ellátása Bácskában a levéltári adatok tükrében (1941–1944) In: Nagy István (szerk.): *Bukovinai székelyek nyomában*. A 2020. június 12–14. között Bonyhádra tervezett és a koronavírus miatt elmaradt konferencia tanulmánykötete, Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium, Bonyhád, 159–186.
- DÁM László
- 1989 Építészeti régiók a Kárpát-medence északkeleti térségében. In: Cseri Miklós – Balassa M. Iván – Viga Gyula (szerk.): *Népi építészet a Kárpát-medence északkeleti térségében*. (A Miskolcon 1989 május 15–16-án megrendezett konferencia anyaga.) Miskolci Herman Ottó Múzeum–Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Miskolc–Szentendre, 93–107.
- DAMPFINGER Irén
- 2006 *Szilágyi telepes község története*. Szilágyi.
- DANTER Izabella (szerk.)

2005 *Hagyományos gazdálkodás a Kisalföld északi részén. Farkasd, Negyed. Galántai Honismereti Múzeum, Galánta.*

DOBOS Ilona

1964 Az „igaz” történet műfajának kérdéséről. *Ethnographia* 75. 2. 198–217.

DOBRESCU, Vasile

1984 Rolul băncilor românești din Transilvania în domeniul agrar (1872–1918). *Marisa – Anuarul Muzeului Județean Mureș* 13–14. pp. 287–303.

DOMOKOS Judit

1998 *Gazdálkodás és életforma-változás két bukovinai telepes családban.* (BA thesis) Scientific Coordinator: Gazda Klára. BBTE, Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék, Kolozsvár.

DOMOKOS Norbert István

2016 *A marosludasí egyházközsgég története. Licenciátusi dolgozat protestáns egyháztörténelemből.* Scientific Coordinator: dr. Buzogány Dezső, Protestáns Teológiai Intézet, Református-Evangéliikus Kar, Kolozsvár.

ELIADE, Mircea

1978 *Aspecte ale mitului.* Editura Univers, București.

FARAGÓ Tamás

1994 Házassági szezonálitás Magyarországon a 18–20. században. In: *Herman Ottó Múzeum Évkönyve* 32. Kunt Ernő emlékére, 239–256.

FAZEKAS István

2005 *Hetedíziglen, bukovinai székely családi krónika,* Polis Könyvkiadó, Kolozsvár.

FÉL Edit – HOFER Tamás

1997 *Arányok és mértékek a paraszti gazdálkodásban.* Balassi Kiadó, Budapest.

FÉNYES Elek

1857 *Az ausztriai birodalom statistikája és földrajzi leirása,* kiadja Heckenast Gusztáv, Pest.

FÖLDES Károly

1934 *Jajszó a pusztuló szórványokból.* Keresztes Nagy Imre Könyvnyomdája, Aiud–Nagyenyed. Source: https://adatbank.ro/html/cim_pdf1756.pdf (Seen: 1th april 2024)

FREY Dóra

2020 A bukovinai székelyek bácskai telepítésének nemzetközi jogi háttere. In: Nagy István (szerk.): In: *Bukovinai székelyek nyomában*, A 2020. június 12–14. között Bonyhádra

tervezett és a koronavírus miatt elmaradt konferencia tanulmánykötete, Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium, Bonyhád, 139–158.

GAZDA József

1997 *Jaj, mik történtek, jaj, mik is történtek (A szétszabdalt magyarság XX. századi sorstörténete)*, I-II. Kötet. Püske, Budapest.

GATTI Beáta

2018 *Emlékezet, örökség, identitás: bukovinai székelyek néprajzi, kulturális antropológiai vizsgálata*. Doktori értekezés. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Interdiszciplináris Doktori Iskola Néprajz – Kulturális Antropológia Doktori Program, téma vezető: dr. Mohay Tamás.

GILICZE János

1993 Bodófalva telepítése, 1892. In: *Bodófalva telepítésének 100. évfordulója*. A Makói Múzeum füzetei 77. Makó, 12–17.

GRÁFIK Imre

1995 *A tér és jelentései*. KJNT Évkönyve 3. Kolozsvár, 107–114.

GRANOVETTER, S. M.

1973 The Strength of Weak Ties. *American Journal of Sociology*, Volume 78, Issue 6, 1360–1380.

GUREVIC, A. J.

1974 *A középkori ember világképe*. Kossuth Könyvkiadó, Budapest.

GYÁNI Gábor

2000 *Emlékezés, emlékezet és a történelem elbeszélése*. Budapest.

GYÁNI Gábor–LÁCZAY Magdalna (szerk.)

2008 *Generációk a történelemben*. A Hajnal István Kör Társadalomtörténeti Egyesület 2007. évi konferenciájának kötete. Nyíregyháza.

GYÖRGY V. Imola

2018 *Bernády György és kultusza Marosvásárhelyen. A lokális történelem mint narratív identitás*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár. (Emberek és kontextusok 15.)

HABERMAS, Jürgen

1993 *A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása. Vizsgálódások a polgári társadalom egy kategóriájával kapcsolatban*. Századvég, Gondolat, Budapest.

HAJDÚ Mihály

2003 *Általános és magyar névtan*. Osiris Kiadó, Budapest.

HALBWACHS, Maurice

2018 *Az emlékezet társadalmi keretei*. Atlantisz Könyvkiadó, Budapest. [Eredeti kiadás: *Les cadres sociaux de la mémoire*, Librairie Alcan, Editions Albin Michel, Paris, 1994]

HALÁSZ Aladár

2007 Az elszakított országrészek visszacsatolása In: Erdészettörténet a visszacsatolt országrészekről 1938-1944, *Erdészettörténeti Közlemények LXXI*. Országos Erdészeti Egyesület Erdészettörténeti Szakosztály Budapest, Innova-Print Kft., 10–28.

HALL, Edward T.

1987 *Rejtett dimenziók*. Gondolat, Budapest.

HEGEDÜS Lóránt

1941 *Kossuth Lajos, legendák hőse*. Athenaeum Irodalmi és Nyomdai R.-T., Budapest.

HOPPÁL Mihály

2002 Elbeszélés és emlékezet. In: Uő: (szerk.): *Elbeszélés és emlékezet*. Tanulmányok Istvánovits Márton emlékezetére. Osiris, Budapest. 118–129.

HORVÁTH Attila

2020 Adalékok és megválaszolatlan kérdések a Szeretfalva–Déda-vasútvonal építésének történetéhez. *Archívum* 4. Source: <https://www.sinekvilaga.hu/adalekok-es-megvalaszolatlan-kerdesek-a-szeretfalva-deda-vasutvonal-epitesenek-tortenetehez>, (Seen: 21th april 2022)

HRENCIUC, Daniel

2022 *Maghiarii în Bucovina (1774–1941)*, Editura MEGA, Cluj-Napoca (Ediția a doua, revăzută și adăugită)

ILLÉS Gabriella

2009 Társadalom, település, utcanév. *Néprajzi Látóhatár* XVIII. 4. 132–152.

KASCHUBA, Wolfgang

2004 *Bevezetés az európai etnológiába*. Csokonai Kiadó, Debrecen.

KESZEG Vilmos

- 2004 *Aranyosszék népköltészete*. I-II. kötet, Mentor Kiadó, Marosvásárhely.
- 2006a *Mezőségi hiedelmek*. Mentor Kiadó, Marosvásárhely (II. kiadás.)
- 2006b *Egy Hir adás a' Késő Maradékhoz. 17–20. századi erdélyi toronygombiratok*. Mentor Kiadó, Marosvásárhely.
- 2006c XX. századi betelepítések (Detrehemtelep). *Kisebbségkutatás* 15. 2. 260–294. Source: <http://epa.oszk.hu/00400/00462/00030/cikk4b26.html> (Seen: 15th march 2024)
- 2008 *Alfabetizáció, írásszokások, populáris írásbeliség*. Egyetemi jegyzet. KJNT, BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék, Kolozsvár.
- 2010 XX. századi erdélyi betelepítések (tematikus szócikk). In: Bárdi Nándor (koord.): *Romániai Magyar Lexikon. Művelődéstörténet*. Transindex – Jakabffy Elemér Alapítvány. 2010-10-7. Source: <http://lexikon.adatbank.ro/tematikus/szocikk.php?id=40> (Seen: 15th march 2024)
- 2011 *A történetmondás antropológiája*. Egyetemi jegyzet. KJNT, BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék, Kolozsvár.
- 2012 *Történetek és történetmondás Detrehemtelepen*. Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár.
- 2018 *A beszélés antropológiája*. Egyetemi jegyzet. KJNT, BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Kolozsvár.
- 2022 *Belépni az emlékezetbe. Emlékezési alakzatok és gyakorlatok*. KJNT, Kolozsvár.
KESZEG Vilmos (szerk.)
- 2015a *Nagy Ödön szórványelkész és néprajzkutató*, EXIT Kiadó, Kolozsvár.
- 2015b *Lokális történelmek. A lokális emlékezet alakzatai*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár.
KESZEG Vilmos – SZABÓ Zsolt (szerk.)
- 2010 *Mezőség. Történelem, örökség, társadalom*. Művelődés, Kolozsvár.
KIRK, G. S.
- 1993 *A mítosz*. Holnap Kiadó, Budapest.
- KIS Róbert
- 2019 *Kisújfalu története a kezdetektől 1900-ig*. 2. kiadás, Bóna LABELS.
- KISS Dezső
- 1961 *Földművelésügyi Minisztériumi Levéltár 1889–1945 I.: Repertoriumentum* (Levéltári leltárak 14.). Budapest) I.

KOLUMBÁN Levente

2006 *Lokális történetek. Egy lokalitás történetei* (BA thesis) Scientific Coordinator: Keszeg Vilmos. BBTE, Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék, Kolozsvár.

dr. KÓS Károly

1957 Magyar néprajzi tájak hazánk területén. *Művelődés*, X. 2.32–34.

1974 Hagyomány és anyagi élet. A „lakodalmas nap” vizsgálat Mezőköbölkúton. *Korunk* XXXIII. 6. 745–752.

KÓSA László-FILEP Antal

1975 *A magyar nép táji-történeti tagolódása*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

KRIPPENDORFF, Klaus

1995 *A tartalomelemzés módszertanának alapjai*. Balassi Kiadó, Budapest.

KÜLLŐS Imola

1988 Igaz történet, éleettörténet, önéletrajz. In: Vargyas Lajos (szerk.): *Magyar néprajz V. Magyar népköltészet*. Akadémiai Könyvkiadó, Budapest, 251–266.

LABÁDI Lajos

1991 *Újszentes (Vadászerdő) község alapítása 1891–1991*. Kiadja az Erdélyi Szövetség Szentesi Szervezete.

LÁSZLÓ Gergely Pál

2018 *Bukovina máskképp*. Déva.

LÁSZLÓ János

2005 *A Bukovinában élő (élt) magyarság és kirajzásainak története 1762-től 1914-ig, az első világháború kitöréseig*, Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár (Írta László János telepes gazda 1935-ben, Közzéteszi Gáspár Barra Réka)

L. BALOGH Béni

2013 *Kiszolgáltatva, A dél-erdélyi magyar kisebbség 1940–1944 között*, Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda.

LELKES György

2001 *Magyarország 1903–1912 között törzskönyvezett lakothelyei a XX. század végén*, Budapest, 122–123.

LETENYEI László

- 2005 *Településkutatás*. L'Harmattan – Ráció, Budapest.
- LOVAS Sándor
- 1908 *A legújabb állami telepítések Magyarországon*. (A M. kir. Földmívelésügyi minister kiadványai.) Pallas, Budapest.
- LUKÁCS Olga
- 2011 Scurtă prezentare a »căutării de patrie« a minorității maghiare din Bucovina. In: Grăjdan, Vasile, Hacman, Serhii și Lukțcs Olga (ed.) *Culturi și religii în Bucovina istorică. Retrospectivă și perspective ale dezvoltării*./ Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 143–152.
- MAGYARI Etelka
- 1993 Mi marad utánunk? In: *Bodófalva telepítésének 100. évfordulója*. A Makói Múzeum füzetei 77. Makó, 25–38.
- MAGYAR Zoltán
- 2011 *A magyar népi kultúra régiói. II. Felföld, Erdély, Moldva*. M-érték Kiadó, Budapest.
- MAILAND Oszkár
- 1905 *Székelyföldi gyűjtés. Magyar Népköltési Gyűjtemény*. VII. Athenaeum Részvénnytársulat Kiadása, Budapest.
- MERK Zsuzsa
- 1995 A bukovinai székelyek Bácskába telepítése egyházi források tükrében (1941–1944). In: Bárth János (szerk.): *Dunáninnen–Tiszáninnen*. A Duna-Tisza közén élő népcsoportok hagyományait számbavevő nemzetközi néprajzi tudományos konferencia (Baja, 1993. júl. 8–9) előadásai. (A kecskeméti Katona József Múzeum közleményei, 7.) Katona József Múzeum, Kecskemét, 57–66.
- MIKÓ Imre
- 1941 *Huszonkét év - az erdélyi magyarság politikai története 1908. december 1-jétől 1940. augusztus 30-ig*. Studium Kiadó, Budapest.
- MOHAY Tamás
- 1994 *Egy naplóíró parasztember. Nagy Sándor élete és gazdálkodása a 20. század első felében Ipolyneyéken*. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest. (Dissertationes Ethnographicae 10.)
- MOKSONY Ferenc

1994 Durkheim után: gondolatok a devianciakutatás társadalomképéiről. In: Münnich Iván – Moksony Ferenc (szerk.): *Devianciák Magyarországon*. Közélet Kiadó, Budapest, 140–148.

NAGY Lajos

1998 *Madar 1198–1998*. KT Kiadó Kft, Komárom.

NAGY Olga

1999 *A mítoszok nem halnak meg*. Holnap Kiadó, Budapest.

NAGY Ödön

1938 Szórvány és beolvadás. *Hitel*. III. 4. 257–276.

NAGY Ödön – HERMÁN János – NYITRAI Mózes

2001 *Palástban. Lelkészek szórványban*. Kiadásra előkészítette Keszeg Vilmos. Mentor Kiadó, Marosvásárhely.

NOVÁK László

1995 *Településnéprajz*. Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, Debrecen.

OBERDING J. György

1939 A vándorló bukovinai magyarok. *Hitel* IV. 3. 192–204.

OLARU, Adrian Mihai

2017 *Luduș o istorie neterminată*. Marosludas.

ORBÁN Balázs

1871 Maros-Ludas és Hadrév környéke. In: Uő: *Székelyföld leírása* V. Pest. Source:

<http://mek.oszk.hu/04800/04804/html/188.html> (Seen: 15th march 2024)

ORTUTAY Gyula (szerk.)

1980 *Magyar Néprajzi Lexikon* 3. kötet. Akadémiai Kiadó, Budapest.

ÖRSI Julianna

1998 *Emberszőtte háló*, Térkeve.

PÁL-ANTAL Sándor (szerk.)

1997 *A Maros megyei magyarság történetéből. Tanulmányok*. Mentor Kiadó, Marosvásárhely.

2001 *A Maros megyei magyarság történetéből. Tanulmányok 2.* Mentor Kiadó, Marosvásárhely.

PÁL Helén

2020 Írások a határon túl maradt bukovinai székelyekről. *Honismeret* 48. 5. 82–86.

PALÁDI-KOVÁCS Attila (főszerk.)

2001 *Magyar néprajz II. Gazdálkodás.* Akadémiai Kiadó, Budapest.

PÁLMAY József (szerk.)

1902 *Háromszék vármegye nemes családjai.* Jókai-nyomda-részvénnytársulat, Sepsiszentgyörgy.

PÉTER H. Mária

2002 *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai.* Erdélyi Múzeum Egyesület Kiadása, Kolozsvár.

PLOEȘTEANU, Grigore – T. SUCIU, Vasile – LĂDARIU, Lazăr

1985 *Epopeea de pe Mureş,* Revista Vatra, Biblioteca de Istorie, Târgu Mureş.

POZSONY Ferenc

2001 Társadalomnéprajzi eredmények Erdélyben. In: Keszeg Vilmos (szerk.): *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 9.* Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár, 195–215.

2021 *Dolgozatok az erdélyi magyar falvak változó társadalmáról.* Egyetemi jegyzet. KJNT, Néprajzi Múzeum, BBTE Magyar Néprajz és Antropológia Intézet, Kolozsvár–Budapest.

POZSONY Ferenc – SZABÓ Á. Töhötöm (szerk.)

2004 *Anyakönyves vizsgálatok erdélyi településeken.* Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 12. Kriza János Néprajzi Társaság, Kolozsvár.

PUSZTAI Ferenc főszerk.

2003 *Magyar értelmező kéziszótár.* Akadémiai Kiadó, Budapest (2. átdolgozott kiadás)

Rajeczky Benjamin

1981 népzenei dialektusok (szócikk). In: Ortutay Gyula (főszerk.): *Magyar Néprajzi Lexikon.* IV. Né–Sz. Akadémiai Kiadó, Budapest. 33.

RÉTHEY PRIKKEL Miklós

1991 *Az igaztörténet.* KLTE, Debrecen.

RUDOLF László

2017 *Bukovinai székely családok. Andrásfalva.* 2. kötet. Undergroud Kiadó, Bátauszék.

SALAMON Anikó (szerk.)

1979 *Így teltek hónapok, évek... Öt életrajz*. A szövegeket válogatta és gondozta, az előszót és a jegyzeteket írta ~. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest.

SEBESS Dénes

1905 *Az erdélyrész telepítésről*. Emlékirat, Abl Árpád Könyvnyomdája, Marosvásárhely.

SEBESTYÉN Ádám

1972 *A bukovinai andrásfalvi székelyek élete és története Madéfalvától napjainkig*. Kiadja a Tolna megyei Tanács VB. Művelődésügyi Osztálya, Szekszárd.

SOLYMÁR Imre

1996 Újabb adatok a bukovinai székelyek áttelepítésének gazdasági hátteréhez. *Néprajzi Látóhatár* V. 1–2. 122–130.

SOÓS László

1987 A nagysármási telepítés megszervezése (1893–1901). *Agrártörténeti Szemle* XXIX. 3–4, 362–378.

2001 Telepítés Nagysármáson (1893–1901). In: Pál-Antal Sándor (szerk.): *A Maros megyei magyarság történetéből. Tanulmányok I–II*. Mentor Könyvkiadó, Marosvásárhely, II. 238–255.

STOKES, Jane

2008 *A média- és kultúrakutatás gyakorlata*. Gondolat Kiadó, PTE Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék, Budapest–Pécs.

SZABÓ László

1990 *Bevezetés a társadalomnéprajzba*, KLTE, Debrecen. (Néprajz egyetemi hallgatóknak 6.)
1993 *Társadalomnéprajz*. KLTE, Debrecen.

SZABÓ M. Attila– SZABÓ M. Erzsébet

2003 *Dicționar de localități din Transilvania. Erdélyi helységnévszótár. Ortsnamenverzeichnis für Siebenbürgen*. Kriterion Könyvkiadó, [Bukarest] Source:
<http://dictionar.referinte.transindex.ro/> (Senn: 5th march 2024)

SZEKERES Adél

2001 A marosludas telepítés (1902–1905), In: Pál-Antal Sándor (szerk.): *A Maros megyei magyarság történetéből. Tanulmányok I–II*. Mentor Könyvkiadó, Marosvásárhely, II. 265–274.

SZEKERES Adél et alii (szerk.):

2008 *Monografia orașului Luduș*. Editura Nico, Târgu-Mureș.

SZILÁGYI Márton

2008 Összeköt vagy elválaszt? A nemzedékek mint irodalomtörténeti magyarázóelv. In: Gyáni Gábor–Láczay Magdolna (szerk.): *Generációk a történelemben*. A Hajnal István Kör Társadalomtörténeti Egyesület 2007. évi konferenciájának kötete. Nyíregyháza. 17–28.

SZTERÉNYI József

1897 *Az iparoktatás Magyarországon*. Pesti Könyvnyomda-Részvény-Társaság, Budapest.

THOITS, Peggy

1983 Multiple identities and psychological well-being a reformulations and test of the social isolation hypothesis. *American Sociological Review*, 48. 174–187.

TÓTH G. Péter

2008 Helytörténet - lokális történet és az "emlékgép". A helytörténeti múzeum mint a lokális emlékezet helye. *Néprajzi Értesítő*, XC. 9–38.

TÓTH Mária Orsolya

2013 *Telepítéstörténetek Andrássytelepen*. (MA thesis) Scientific coordinator: Keszeg Vilmos. BBTE, Magyar Néprajz és Antropológia Tanszék, Kolozsvár.

2019 Az etnikus és szakrális tér kialakulása/kialakítása Andrássytelepen. *Erdélyi Múzeum*, LXXXI. 2. 116–126.

2020 Marosludas mellé telepedett bukovinai székely családok életének alakulása az anyakönyvek fényében (1945-ig) In: Nagy István (szerk.): *Bukovinai székelyek nyomában*, A 2020. június 12–14. között Bonyhádra tervezett és a koronavírus miatt elmaradt konferencia tanulmánykötete, Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium, Bonyhád, 49–71.

2021a „...ha meg halgatásra talál az én esedezésem...” A Marosludas mellé telepített bukovinai székelyek első 15 éve a levéltári forrásokban. *Erdélyi Múzeum* LXXXIII. 2. 21–36.

2021b „Hadd boldoguljon, erősödjék a magyar e hazában.” Albisi Eczken Sándor a sajtóban. In: André Máreia Irén – Keszeg Vilmos – Szmutku Melinda szerk.): *Források és értelmezések*. A kolozsvári Hungarológia Doktori Iskola tanulmányai, Egyetemi Műhely Kiadó – Bolyai Társaság, Kolozsvár, 359–402. (Egyetemi Füzetek 47.)

- 2021c A szerződéskötés visszhangja a korabeli sajtóban – 120 éves a marosludas telepek örökkedvű adásvevési szerződése. *Népujság* LXXIII. 44. 7.
- 2021d Emlékállítás Eckentelepen (Marosludas). Albisi Eczken Sándor, a kisemberek pártfogója. *Népujság* LXXIII. 200. 9.
- 2022a A marosludas telep konszolidációja. *Erdélyi Múzeum* LXXXIV. 2. 131–146.
- 2022b Egy andrássytelepi telepes család genealógiai-családi emlékezete. *Nyelv- és Irodalomtudományi Közlemények* LXVI. 2. 171–177.
- 2022c Őseink nyomában. I. Kódori-találkozó Andrássytelepen. *Népujság* LXXIV. 263. 8.
- VAJDA András
- 2019 Változó létförmák vidéken. *Egy Maros menti falu gazdasági-kulturális szerkezetének átalakulása*. L' Harmattan–Kriza János Néprajzi Társaság, Budapest–Kolozsvár.
VAJDA András (szerk.)
- 2021 *A szülőföld üzenete*. Dr. Mózes András: *Adatok Sáromberke történetéhez I-II.* Magyarságkutató Intézet, Budapest. (A Magyarságkutató Intézet Kiadványai, 40.)
- VARGA Gyula
- 1994 Az anyakönyvek mint a társadalomnéprajz forrásai. In: Szilágyi Miklós (szerk.): *A társadalom néprajzi vizsgálatának eredményei és lehetőségei az Alföldön*. Csongrád Város Önkormányzata, Csongrád, 51–70.
- ZORN Antal
- 1987 A bukovinai székelyek letelepítése Bács-Kiskun megyében. *Honismeret* XV. 2. 46–48.
- ZSÓK Béla
- 2000 *Én mindig itthon voltam. Néprajzi írások Déváról*. Kriterion, Bukarest.